

QITORNAT ATUALERPOQ

DIT BARN STARTER I SKOLE

Qitornat atualerpoq
Dit barn starter i skole

© Center for Forældreskab S/I 2020

Atuakkiorfik | Forlag: Sund Sans

Atuakkiorfik | Forfattere:

John Andersen
Camilla Brandi Anshøj
Else Guldager

MANU-mi sulegataasut | MANU-team:

Rikke Louise Kuhn
Rosa Moth-Lund

Suleqatigiissitat | Arbejdsgruppe:

Katrine Larsen Lennert
Lilli Kleist
Lisa Korneliussen
Maren A. Clasen
Kathrine Krarup

Nutserisoq | Oversættelse:

Kunuunnguaq Fleischer

Titartagartalersuisoq | Illustration:

Christian F. Rex, Deluxus Studio

Ilusilersornera, ilioqqarnera naqinneralu | Design, layout og tryk: Eks-Skolens Grafisk Design & Tryk

MEEQQANUT ATUAKKAT ALLAT ANGAJOQQAANULLU MAPPERSAKKAT NANGEQATTAARTUT UKUUPPUT:

»Manumina« aammalu »Meeqqavit atuagaa siulleg«
»Manuminap misigissusai« aammalu »Meeqqavit misigissusai«
»Manumina sinilluarit!« aammalu »Meeqqavit sinittarnissaa«
»Manumina kuppiararpoq« aammalu »Meeqqat napparsimasooq«
»Manuminap timaa« aammalu »Meeqqavit timaa«
»Manumina pinnguarpoq« aammalu »Meeqqavit pinnguarnera aalaneralu«
»Manuminap assani errortorpai« aammalu »Meeqqavit assani errortorpai«

ØVRIGE BØRNEBØGER OG FORÆLDREHÆFTER I SERIEN:

»Manumina« og »Dit barns første bog«
»Manuminas følelser« og »Dit barns følelser«
»Manumina sov godt!« og »Dit barns søvn«
»Manumina har skoldkopper« og »Dit syge barn«
»Manuminas krop« og »Dit barns krop«
»Manumina leger« og »Dit barns leg og bevægelse«
»Manumina vasker hænder« og »Dit barn vasker hænder«

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

»Qitornat atualerpoq« aamma meeqqanut atuagaa »Manumina atualerpoq« aningaasaliiffigineqarput ukunannga: PAARISA, Holte Rotary aamma Frederik og Emma Krag's mindelegat. »Dit barn starter i skole« og børnebogen »Manumina starter i skole« er finansieret af PAARISA, Holte Rotary og Frederik og Emma Krag's mindelegat.

Camilla Brandi Anshøj, Else Guldager & John Andersen

**QITORNAT
ATUALERPOQ
DIT BARN STARTER
I SKOLE**

FORLAGET SUND SANS

QITORNAT ATUALERPOQ

MEEQQANUT ATUAGAQ IMA ATORSINNAAVAT

»Manumina atualerpoq« tassaavog, Manumina atualertussaq pillugu oqaluttuaq. Atuakkami Manuminap atualernissani pillugu eqqarsaatai malinnaavigivagut. Eqqarsaatit meeqqap immaga ilisarissinnaasai. Meeqqanut atuagaq aqquutigalugu pisussat oqallisiginnaavasi. Qitornat inuulluaqqusinissaminut, tassalu meeqqerivimmik inuulluaqqusinissaminut, atuarfirmillu misigisartagassaminut nutaanut piareersarneqarsinnaavog.

Meeqqap atuagaa una, Manumina pillugu meeqqap atuagaannit allanit oqaasertaqarneruvog. Immaqa aamma oqaatsit ilaat meeqqavit ilikkarniaqqaartari-aqassavai. Isumassarsiatsialaasinnaavog oqaatsit allat meeqqap paasinngisaasa oqaloqatigiissutiginnissaat,

SIUNNERSUUTIT

Meeraq annertunngitsunik suliakkersinnaavat, meeqqavit eqqaamannissinnaaneranut malussarissusianullu sungiusaataasussanik.

Suliakkiissutinnguit meeqqamut 5-6-inik ukulimmut suliarissallugit nuannersinnaasut:

- Manuminap pinnguartarfimmi suna nuannarinerpaavaa?
- Manumina atualeqqaarmat, nerriviata qaaniittut tallimat suunuku?
- Manumina sunik taquarpa?

soorlu: »anitsiarfik« imaluunniit »nangaavog«. Apeqqutiginnaavat meeqqap oqaatsit qanoq isumaqarsori-

DIT BARN STARTER I SKOLE

SÅDAN KAN DU BRUGE BØRNEBOGEN

'Manumina starter i skole' er historien om Manumina, som snart skal i skole. I bogen følger vi Manuminas tanker om skolestart. Tanker som dit barn måske kan genkende. Gennem børnebogen kan I tale om det, der skal ske. Dit barn kan blive forberedt på, at det skal sige farvel til børnehaven og på alt det nye, det skal opleve i skolen.

Børnebogen indeholder flere ord end de andre børnebøger om Manumina. Måske også nogle ord, som dit barn først skal lære at kende. Det er en god idé at snakke om de ord, det ikke forstås fx »frikvarter« eller »tøver«. Du kan spørge, hvad det tror, ordet betyder. Bagefter kan du fortælle, hvad ordet betyder og komme med et par eksempler, så det bedre forstås

TIP

Du kan give barnet små opgaver, som kan træne dit barns hukommelse og opmærksomhed.

Små opgaver, som kan være sjove at løse for en 5-6-årig:

- Hvad kan Manumina allerbedst lide på legepladsen?
- Hvilke fem ting ligger på Manuminas bord den første skoledag?
- Hvad har Manumina fået med i madpakken?

sammenhængen. På den måde udbygger du barnets ordforråd. Når du læser højt, kan du lade din finger føl-

nerai. Kingornagut nassuiassavat, oqaaseq qanoq isumaqarnersoq assersuusiorlutillu, meeqqap oqaaseq ataqatigiiffilu paasilluarniassammagit. Taamaaliornik-kut oqaatsit meeqqap nalunngisai amerlisassavatit. Nipituumik atuartillutit, oqaatsit atuakkatit tikkuar-tarsinnaavatit. Taamaaliornikkut meeqqavit, oqaatsit atuarnerrullu sammivia maluginialissavai. Immaqa meeqqat alapernaalissaaq oqarlunilu: »Uani allassi-masoq tassaava ataata?»

ATUARNERUP AALLARTINNGINNERANI

Atualeqqaartoorneq ilaqutariinnut tamanut tassaasar-poq, ulloq immikkut illuinnartog. Meeqqanni, ilinni, ilaqutariillu sinnerini, eqqarsaaterpassuit misigissutsillu pilersarput, suliassallu amerlasaqalutik.

Meeqqat ilaat atualernissaminut qilanaartarput, allalli atuarmiup suunera takorlooruminaatsittarlugu. Immaqa illit nammineq atualeqqaaravit eqqarsaatitit ilimagisatilu eqqaamavatit?

ATUARFINGUNA SUNARPIAASOQ? SOORUNA ATUARTARTUT?

Meeqqamut tassaavoq, angalanissap sivisoorsuup aallaqqaataa, tassani atuaqatini nutaat ilinniartitsi-sunilu peqatigalugit pinnguartaassaaq, ilikkagaqarluni ineriartorlunilu. Klassimi ataatsimooqatigiiffimmut annertunerusumut peqataalissaaq, suleqatigiinnissaaq isumaqatigiinnginnerillu aaqqiiviginissaat sungiusar-lugit.

MEEQQAT IMA OQALOQATIGISINNAAVAT

Meeqqavit eqqarsatai paasisaqarfigiumallugit aperisinnaavat: »Atuarkik sunaana?» Apeqquq meeqqavit quianartunik soqutiginantunillu akisinnaavaa. Tassami meeqqat atuarkik pillugu qanorpiaruna eqqarsaateqarlunilu takorluu-gaqartoq?

Aamma meeqqat qanoq eqqarsarneranik ape-risinnaavat. Atuartussanngornermini arlaannik qilanaarisaqarpa, imaluunniit ernumagisaqarpa?

Pingaarnarpaavoq meeqqavit tusarnaarnissaa, atuarkillu pillugu oqaloqatigiinnissarsi.

Meeqqavit malugissutimi tamarmiusut atornissaat, pilersitsisinnaaneq atuaqatigiillu akornanni nuannisaaq-teqarneq periarfissaqarfigissavai. Aamma nutaarpassu-arnik ilinniagaqassaaq, soorlu atuarnermik kisitsinermil-lu sungiusarluni, nutaanik eqqarsaatissinneqartassaaq, qularnanngitsumillu sulii alapernaannerulissalluni. Immaqa aperissaaq: »Sooruna nunarsuaq ammalor-tuusog?«, »Imeq suminnagaanpeerpa?«, »Qanoq tuluttut qulit tikillugit kisitsisarpat?»

Aamma atuarkimmut takornariarsinnaavusi. Anitsiartar-fimmi angalaarusaarsinnaavusi, atuartoqanngip-pallu igalaatigut illumut itsuarterlusi. Taamaaliorneq pivisorpalaartumik erseqqissumillu misigisaqartitsi-sinnaavoq. Aamma atuartuuneq pillugu meeqqqanik

ge de ord, du læser. Det giver dit barn en fornemmelse af ord og læseretning. Måske bliver dit barn nysgerrigt og spørger: »Står der 'far' der?«

FØR SKOLEN BEGYNDER

Skolestart er en helt særlig begivenhed for hele familien. Den sætter gang i en masse tanker, følelser og praktiske gøremål hos dit barn, hos dig og hos resten af familien.

Nogle børn glæder sig til at komme i skole, mens andre har svært ved at forstille sig, hvad skolen er for noget. Måske kan du selv huske dine tanker og forventninger, da du skulle i skole?

HVAD ER SKOLE EGENTLIGT? OG HVORFOR SKAL MAN GÅ I SKOLE?

For barnet er det begyndelsen på en lang rejse, hvor det sammen med nye klassekammerater og lærere skal lege, lære og udvikle sig. Det bliver en del af et

SÅDAN KAN DU TALE MED DIT BARN

En måde, hvor du kan få indblik i dit barns tanker er at spørge: »Hvad er en skole?« Det er et spørgsmål, som kan give nogle sjove og interessante svar. For hvilke tanker og billeder har dit barn egentlig af skolen?

Du kan også spørge, hvad dit barn tænker. Er der noget, det glæder sig til og er der noget, det er bekymret for – nu det skal i skole?

Det vigtigste er, at du lytter til dit barn, og at I taler sammen om skolen.

større fællesskab i en klasse, hvor de skal øve sig i at samarbejde og i at løse konflikter.

Dit barn får mulighed for at bruge alle sine sanser, at være kreativt og have det sjovt med sine klassekammerater. Det vil også lære en masse nyt, fx øve sig i at læse og regne, det får nyt at tænke over, og det bliver sikkert endnu mere nysgerrigt. Måske spørger det: »Hvorfor er jorden rund?«, »Hvor kommer vandet fra?«, og »Hvordan tæller jeg til ti på engelsk?«

I kan også gå på opdagelse i skolen. I kan gå rundt i skolegården og kigge ind ad vinduerne, når børnene er gået hjem. Det kan være med til at gøre det mere virkeligt og konkret. I kan også tale med ældre børn om, hvordan det er at gå i skole. Det kan være, at I

angajulliunerusunik oqaloqateqarsinnaavusi. Imaassin-naavoq atuartunik imaluunniit inersimasunik atuarfimmi nalunngisaqartusi. Illoqarfimmi nunaqarfimmiluunniit mikinerusumi najugaqarusi, meeqqassi atuaqatissaminik pinnguaqateqarnissaa isumaqatigiissutigisinnaavarsi.

KINGUMUT QIVARNEQ

Illit nammineq ulloq atualeqqaarfii pillugu meeqqat oqaluttuussinnaavat. Suut eqqaama-vigit? Kikkut atuarfimmut qaniorpaatsit? Suna eqqaamalluarnerpaaviuk? Immaqa taamaner-nisanik assiuteqarputit takutissinnaasannik.

Aamma meeqqavit aanaakkui/aataakkui imaluunniit aanaqqiikkut/aataqqiikkut atualeq-qaarnerannik oqaluttuartissinnaavatit. Ungasis-umi najugaqarpata, immaga qinnuigisinnaavatit allallutik e-mailikkulluunniit meeqqamut atuar-sinnaasannik oqaluttuaqqullugit.

MEEQQERIVIK INUULLUARIT. ATUARFIK KUTAA

Qitornat atualeruni meeqquerivini inuulluaqqussavaa. Meeqqat ilaasa pinnguaqatigisartakkamik, ulluinnaarisap nalunngilluakkap, inersimasullu toqqissisimanarisamik eqqaminniittuurtullu inuulluaqqunissaat ajornakusoor-tissinnaavaat.

Atualernissamut allatsinneq ilaqutariippassuit persuar-siutigisarpaat. Meeqqavit atuarfik misigisaqarfigilaassa-

vaa, ilinniartitsisussani meeqqallu allat naapillu-git. Allatsinnermi pisussat pillugit, meeqqat qanog oqaloqatigissaviuk?

Meeqqueriviit ilaat atuarfimmut alakkaatitsisarput. Illoqarfiit ilaanni meeqqat upernaakkut fritidshjemmi-miittalersarput. Taamaalliluni meeqqat allat atuarfiullu sungiukkiartornissaat periarfissaqartarpoq. Meeqqat immaqa aamma meeqquerivimmi ikinngutimik ilaat naapissavaat. Illit najugaqarfinni atuarfimmut pulaar-nissaq neqeroorutaanngippat, tamatigut atuarfik attavigisinnaavat.

Meeqqannut atuarfiusaarluni pinnguarnissaq nuanner-suusinnaavoq. Taava oqallisigisinnaavarsi suut ilinniar-neqassanersut. Tassaasinnapput atuarneq, allanneq, kisisineq, pinngortitamut tunngasut aamma ilutsinut qalipaatinullu tunngasut.

ATUARTUMUT ANGAJOQQA AJULISSAATIT

Aamma qularnanngilaq, atualertoorneq ilinnut ilaquta-riillu sinnerinut allannguinnermik nassataqassasoq. Immaqa qanog pisoqarumaarnera ernumagivat. Immaqa nammineq misiginikuuat atualernerit qanog allannguiffiutiginersoq. Aamma nammineq atuar-tuunniit eqqaamasatit saqqummaalersinnaapput. Atuarninni misigisatit nuannersut nuanningitsuni amerlaneruppat? Imaassinnaavoq meeqqavit misigisa-riaqanngisaanik kissaateqartutit, imaluunniit meeqqavit illitulli misigisariaqagaanik piukkussaartutit.

kender nogle børn eller voksne på skolen? Hvis I bor et mindre sted, kan I aftale, at dit barn leger med nogle af de børn, det skal gå sammen med i skolen.

EN TIDSREJSE

Du kan fortælle dit barn en historie om din egen første skoledag. Hvad kan du huske? Hvem var med digovre i skolen? Hvad husker du bedst? Måske har du nogle fotos fra den tid, du kan vise.

Du kan også få dit barns bedsteforældre eller oldeforældre til at fortælle om deres skolestart. Bor de langt væk, kan I måske få dem til at skrive det i et brev eller e-mail, som du kan læse højt for dit barn.

FARVEL BØRNEHAVE. GODDAG SKOLE

Når dit barn starter i skole, skal det tage afsked med børnehaven. For nogle børn er det svært at sige farvel til legekammeraterne, den velkendte hverdag og de trygge voksne, som altid er i nærheden.

Skoleindskrivningen er en stor dag i mange familier. Dit barn får et indtryk af skolen, møder lærerne og nogle af de andre børn. Hvordan taler du med dit barn om det, der skal ske ved indskrivningen?

Nogle børnehaver tager på besøg i skolen. I nogle byer begynder børnene i fritidshjem i løbet af foråret. Det

giver mulighed for at lære andre børn og skolen at kende. Måske vil børnene også møde gamle venner fra børnehaven? Hvis besøg på skolen ikke er et tilbud, der hvor du bor, kan du altid selv kontakte skolen.

Det kan være sjovt for dit barn at lege skole. Så kan I snakke om, hvad man skal lære. Det kan være at læse, skrive, tælle, regne og noget om naturen og former og farver.

DU BLIVER FORÆLDER TIL ET BARN, DER GÅR I SKOLE

Skolestarten er sikkert også en omvæltning for dig og resten af familien. Måske bekymrer du dig om, hvordan det skal gå. Måske har du selv erfaret, hvilken omvæltning det var at komme i skole. Det kan også få minder frem fra din egen skoletid. Havde du mest gode eller mindre gode oplevelser? Der kan være noget, du ønsker, at det også skal opleve, eller noget du ikke ønsker, dit barn skal udsættes for. Det er vigtigt at huske, at meget har ændret sig i skolen, siden du selv var barn.

Det er vigtigt, du giver dit barn mod ved at fortælle gode historier om skolen og ved at have tillid til, at det nok skal gå godt.

I børnehaven kan du altid snakke med de voksne om, hvordan dit barns dag er gået. I skolen vil du sikkert opleve, at kontakten bliver mindre, og at det sker over intranet eller telefon. Hvad tænker du om samarbejdet med dit barns nye lærere?

5-6-NIK UKIULINNUT PINNGUAATIT: ATUARTUUSAARNEQ

Oqaluttuarisinnaavat atuarfimmi tiimeqartar-tut. Imaassinnaavoq kisitsineq ilinniarneqartoq, pinngortitalerisoqartoq imaluunniit atuarneq ilinni-arneqartoq. Sunamita meeqqavit misilerusussavaa? Immaqa kisitserusuppoq, imaluunniit uumasut pinngortitarlu sammerusuppai. Atuarfiup siarna sianertissinnaavarsi (mobiltelefonikkut), taava atuarneq aallartissaaq. Kina ilinniartitsisoorusup-pa? Aallaqqaammut immaqa inersimasoq? Kina atuartoorusuppa? Meeraq immaqa taamaallaat tiimimi siullermi atuartuujumavoq. Tiimip tulliani paarlaassinnaavusi. Meeqqat qatannguteqarpat, immaqa aamma taakku pinnguaqatigisinnaavasi.

Maanna suliassanik nassaarniassaasi, assersuuti-galugu kisitsisit tulleriiaarlugit, kisitsinermilluunniit ilinniarlusi. Pappialanik aqerluusanillu saqqummii-sinnaavutit. Atuartoq qinnuigiuk, illumiittunik si-samanik titartaqqullugu, assersuutigalugu igalaat, matut, ajassaatit skuullu. Atuartoq titartaareerpat inimi angalaarsinnaavusi, titartarsimasai ilissinniit-tut kiseriarlugit kisitsisitaat allattarlugu, imaluunniit titartagartaata saneraatigut titarnernik ikkus-

sisarlusi. Naggasiullugu titartakkat ataasiakkaat saneraanni, titarnerit qassiunersut kisissinnaavasi. Aamma oqaloqatigiissutigisinnaavarsi pigisas-sinnik suut amerlanerpaanersut. Sianerpat tiimi naammassissaaq, atuartitsissutillu tullia aallartissin-naanngussalluni.

Aamma uumasunik pinngortitamullu tunngasunik sammisaqarsinnaavusi, imaluunniit atuartitsissum-mik pilersitsiffiusumik tiimeqarnissinni titartaallusi. Meeraq ilinniartitsisuusinnaavoq, assersuutigalugu-lu, aalajangerlugu suna titartarneqassanersoq, sunalu atorlugu titartaassanersoq, imaluunniit uumasut ilisimasani pinngortitarlu pillugit oqalut-tuarsinnaavoq. Inersimasorlu tassaavoq atuartoq soqutiginnittoq, ilinniartitsisuminut sorpassuit pillugit apersortoq.

Sianerpat anitsiassaasi.

LEGE TIL 5-6-ÅRIGE: LEGE-SKOLE

Du kan fortælle, at man har timer i skolen. Det kan være timer, hvor man lærer fx at regne, lærer om naturen eller lærer at læse. Hvilken time vil dit barn mon gerne prøve? Måske er det noget med at tælle, eller man skal snakke om dyr og natur. Der er en skoleklokke, I kan få til at ringe (på mobiltelefonen), og så starter timen. Hvem vil være lærer? Måske den voksne til en start? Og hvem vil være elev? Måske vil barnet være elev i den første time. I kan jo bytte roller i næste time. Har dit barn søskende, så kan de måske også være med i legen.

Nu gælder det om at finde nogle opgaver, hvor I fx kan tælle eller regne. Du kan finde papir og blyant frem. Du beder eleven om at tegne fire ting, som er i huset, fx vinduer, døre, gafler og sko. Når eleven har tegnet færdig, så kan I gå rundt og tælle, hvor mange I har af hver slags og skrive tal eller streger ud for tegningen. Til sidst kan I tælle op, hvor mange streger, der er ved hver ting. I kan også tale om, hvad I har flest af, og hvad I har mindst af. Når klokken ringer, er timen slut, og det er tid til næste fag.

Det kan også være noget med dyr og natur, eller et kreativt fag, hvor I skal tegne. Dit barn kan være lærer, bestemme fx hvad I skal tegne og med hvad, eller det fortæller om dyr og natur, som det kender. Og den voksne er en interesseret elev, som spørger læreren om mange ting.

Når klokken ringer, er det frikvarter.

Pingaartuuvoq eqqaamassallugu illit nammineq atu-artuunerpit nalaanit maannamut sorpassuit allanngor-nikuummata.

Pingaartuuvoq atuarfik pillugu nuannersunik oqaluttu-arnikkut meeqqavit sapiissuseqalersinnissaa, tati-galugulu tamarmik ajornavianngitsut.

ATUARFIMMI ULLOQ MEEQQAP
SUNGIOUSIMASAANIT ANNERTUNERUSUMIK
INERSIMASUNIT AQUATAASARPOQ.
TAMATUMA KINGUNERISAANIK
MEEQQAVIT TUSARNAARSINNAANISSAA,
UTAQQISINNAANISSAA,
ALLALLU OQALUKKAANGATA
NIPANGERSIMASINNAANISSAA
PIUMASAAYOQ.

Meeqquerivimmi qaqugukkulluunniit inersimasut oqa-loqatigisinnaavatit, meeqqavit ullormi qanoq ingerlasi-manera pillugu. Qularnanngilaq misigissagit atuarfimmi attaveqatigiinneq annikinnerusoq, attaveqatigiin-nerlu internetikoorluni telefonikkulluunniit pisartoq. Meeqqavit ilinniartitsisuisa nutaat suleqatiginissaat qanoq eqqarsaatigaajuk?

SIUNNERSUUT

Immaqa intranet-imut iseqqaanngikkaluarlutit atuarfiup nittartagaani 1. klassit skemassaat takusinnaavat. Tassuunakkut ulloq atuarfiusoq qanoq ingerlasarumaarnersoq paasisaqarfigi-sinnaavat. Ullullu ingerlanerani susoqartarnissaa takusinnaallugu.

1. KLASSIMI SUSOQARTARPA?

Meeqqannut atuarfik tassaavoq silarsuaq nutaarluin-naq. Meeqqavit sungiusimanikuuuaa meeqqerivimmi anginernut ilaasarluni, maannalu atuarfimmi minnernut ilaalissaaq. Atuaqatini inersimasullu nutaat ilisareqqaar-nialersussaavai. Ullormut pisartut nutaat inillu nutaat ilinniassavai, ilinniassallugulu meeqqat inersimasullu amerlasuut peqatigisarnissaat.

1. klassimi pinnguarneq ilinniarnernerlu imminnut ataqatigiilluinnartuupput. Meeqqap ulluinnarisaq nutaaq ilinniassavaa imminullu inissinniarluni. Meeqqat alapernaassusertik atussavaat, kisitsisinik naqinner-nillu misissuillutik. Pinnguartarput, titartaasarput, tusarnaartarput oqaluttuartarlutillu. Atuarfimmi ulloq meeqqap sungiusimasaanit annertunerusumik inersimasunit aquataasarpog. Tamatuma kingunerisaanik meeqqavit tusarnaarsinnaanissaa, utaqqisinnaanissaa, allallu oqalukkaangata nipangersimasinnaanissaa piumasaaog.

HVAD SKER DER I 1. KLASSE?

Skolen er en helt ny verden for barnet. Dit barn har været vant til at være et af de største børn i børnehaven, og nu er det ét af de mindste i skolen. Det skal lære de nye børn i klassen og de voksne at kende. Det skal lære nye daglige rutiner, nye lokaler og være sammen med mange børn og voksne.

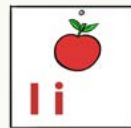

I SKOLEN ER DAGEN I HØJERE GRAD
STYRET AF VOKSNE, END BARNET ER
VANT TIL. DET STILLER NOGLE KRAV
TIL DIT BARN OM, AT DET SKAL KUNNE
LYTTE, VENDE OG OGSÅ VÆRE STILLE,
NÅR ANDRE TALER.

I 1. klasse hænger dét at lege og at lære tæt sammen. Barnet skal lære den nye hverdag at kende og finde sig til rette. Børnene skal bruge deres nysgerrighed og undersøge tal og bogstaver. Der skal leges, tegnes, lyttes og fortælles. I skolen er dagen i højere grad styret af voksne, end barnet er vant til. Det stiller nogle krav til dit barn om, at det skal kunne lytte, vende og også være stille, når andre taler.

TIP

På skolens hjemmeside kan du måske finde 1. klasses skema uden at logge på intranettet. Det kan give dig en fornemmelse af, hvordan en skoledag ser ud. Og hvad der skal ske i løbet af dagen.

MEEQQAT AALLARTILLUARNISSAANIK IMA IKIORSERSINNAAVAT

IMAALIORSINNAAVUTIT:

- Meeqqannut malugitiguk, tamatigut tusar-naarumallugu, ikorfartorumallugu asallugulu.
- Meeqqat annertunngitsunik suliakkertaruk, soorlu immiartorfinnik sisamanik kannimullu imermik aallertillugu, nerrivimmuut ilisassaani.
- Suliaassani suliarigaangagit, ikiukkaangalluun-niit nuannaarnerit takutiguk.
- Meeqqavit alapernaassusia siuarsaruk, tusar-naartarneratigut akisarneratigullu – immaqalu nutaamik apeqquaqartarlutit.
- Ilissinni, meeqqallu allat angerlarsimaffiini, meeqqat allanik pinnguaqateqartittaruk.
- Perusuersarnermini nammineernissaanik sungiusartiguk.
- Meeqqavit atisalersoraangami atisaajaraanga-milu, aalajangersimasunik ileqqulersuuteqarnis-saa isumagiuk.
- Meeqqat ilinniartiguk, ilaanneeriarluni nammi-neq tullinnguunnissaq utaqqisariaqartarmat.
- Meeqqat kisimiitillugu pinnguaqatigisaruk, tullinnguunnissaminik utaqqinissani pikkoriffi-neruleqqullugu, ajorsarnermillu misigisaqaqqul-lugu.
- Meeraq oqaluttuanik atuffattaruk, meearlu nammineq oqaluttuattittarlugu.
- Meeraq erinarsoqatigiuk, aamma taanikkaarine-rit atortakkit.
- Pinngortitami timersi atortarsiuk. Pisuttuarterit-si, cyklerlusi, arpallusi, løbehjulerlusi, ujaqqamiit ujaqqamut pissittaarlusi, majuaqattaarlusi, paasuusaarlusi il.il.
- Arsamik pinnguaritsi, miloriussineq, akorsineq isimmiinerlu sungiusarlugit.

SÅDAN KAN DU HJÆLPE DIT BARN GODT PÅ VEJ

DU KAN:

- Lade dit barn mærke, at du altid lytter til det, støtter og elsker det.
- Give dit barn små opgaver, fx hente fire glas og en kande med vand og sætte det på spisebordet.
- Vise, du bliver glad, når det løser en opgave eller hjælper til.
- Fremme dit barns nysgerrighed ved at lytte til det og svare tilbage, måske med et nyt spørgsmål.
- Lade barnet lege med andre børn hjemme hos sig selv og hos andre børn.
- Øve selvstændighed ved toiletbesøg.
- Sørge for, at dit barn har rutine i at tage tøj af og på.
- Lære dit barn, at man nogle gange må vente på andre, før det bliver ens tur.
- Spille spil med barnet alene, så det bliver endnu bedre til at vente på tur, og det prøver at tabe.
- Læse historier for barnet, og lade barnet fortælle historier.
- Synge med barnet og bruge rim og remser.
- Bruge kroppen sammen ude i naturen. Gå, cykle, løbe, bruge løbehjul, hoppe fra sten til sten, klatre, lege slåskamp osv.
- Lege med bolde, både kaste, gribe og sparke.

SILLIMAGIT, PIAREERIT, ATUALERIT!

Ulluinnariligassaq nutaaq aamma piumasaqaatit ilimagisaasullu nutaat piareersimaffigissavatit. »Piareersimaneq« qanoq isumaqarpa? Suut piareersimaffigissassaneraat, tullerilaarlugit naammassinerini titarneqarsinnaanngorlugit allattorneqarnikuunngillat. Kisianni iluaqutaasinnaavoq, meeqqavit misigissutsini oqaluttuarisinnaappagit, alapernaalluni nutaanillu sammisaqarusussuseqarluni. Aamma pitsaassaaq, meeqqavit meeqqanik allanik ilaqarnissani sungiusimappagu, aamma sapersarnerit isumaqatigiinnginnerililu annikinnerusut nammineerluni qaangersinnaappagit. Tamakku pisinnaasaapput meeqqavit iluaqutigisinaasai. Pisinnaariikkani annertuneruppata, nutaanik ilinniarnissaminut aamma nukissaqarnerussaaq. Meeqqavit piareersimassusia pillugu qanoq eqqarsarpit?

ATUALERNISSAQ KINGUARTILLUGU?

Meeqqat atualernissaminut qaqugukkut piareertarnerat assigiinngittaqaaq. Meeqqavit atuarfimmi ingerlallu-arsinnaanera piumasaqaatillu nutaat sapissannginnerai nalornigukkit, atualernissaata ukiumik ataatsimik kinguartinissaa eqqarsaatigisinnaavat. Atualernissap oqallisiginerani meeqqerivimmi sulisut oqaloqatiginis-
saat isumassarsiatsialaasinnaavoq. Aalajangerniarneq ajornakusoorsinnaavoq, atualeqqaarnermut tunnga-
tillugu ileqqulersuuterpassuaqartarmat. Immaqa ilaqqut uteriiserput, imaluunniit immaqa allat qanoq oqarumaarnerat ernummatigivat. Meeqqat ilaannut atualernissap kinguartinissaa pitsaanerpaasarpoq, utaqqinermikkullu suli pitsaanerusumik atuarnissaminut periarfissaqalissapput. Angajoqqaatut tamatigut kommunerisanni MISI siunnersortikkumallutit ilitsersortikkumallutillu saaffigisinnaavat.

Qitornat ukiup affaani kingullermi inunngorsimappat, eqqarsarluaqqinnissaa imminut akilersinnaavoq. Meeqqat kingusissukkut atualernikut, arlalitsigut nukariliunerullutik atualertunit iluatsitsilluernerugajuttarput.

KLAR, PARAT, SKOLESTART!

Dit barn skal være klar til den nye hverdag og til de nye krav og forventninger. Og hvad betyder det »at være klar«? Der findes ikke en tjekliste, som beskriver præcist, hvad der skal til. Men det er en fordel, hvis dit barn kan give udtryk for sine følelser, er nysgerrig og har gå-på-mod. Det er også godt, hvis dit barn er vant til at omgås andre børn, og selv kan klare mindre nederlag og konflikter. Det er færdigheder, som vil hjælpe dit barn. Jo mere dit barn selv kan inden skolestart, jo mere energi har det til at lære alt det nye. Hvilke tanker gør du dig om dit barns parathed?

AT UDSKYDE SKOLESTART?

Der er forskel på, hvornår børn er klar til at starte i skole. Er du i tvivl om, hvordan dit barn vil trives og

klare de nye krav, kan du overveje, om skolestarten skal udskydes et år. Der er en god idé at tale med personalet i børnehaven, når I drøfter skolestarten. Det kan være en svær beslutning, fordi der er mange traditioner forbundet med den første skoledag. Måske presser familien på, eller du kan være bekymret for, hvad andre vil sige. Nogle børn har bedst af at vente, og ved at vente får de mulighed for en bedre skolegang. Du kan som forældre altid søge råd og vejledning hos MISI i din kommune.

Er dit barn født i sidste halvdel af året, kan det være en god idé at overveje det en ekstra gang. Børn der kommer senere i skole, klarer sig ofte bedre end børn, der er yngre, når de begynder i skole.

ULLOQ PERSUARSIORFIK

MEEQQAVIT MISIGISSUTSIMIGUT ILINNIT TAPERSORSORNEQARNISSANI PISARIAQARTIPPAA!

Ulloq atualefissaq piareersarparsi. Atisat assuutit pia-reersareerpasi immaqalu kaffisortitsinissaq, meeqqallu pissangasoqarnera misigivaa. Meeqqat ilaat nutaanut allanit sakkortunermik qisuariartarput. Meeqqap inuttut pissusaa, qisuariartarneralu nalunngilatit. Meeqqavit misigisariaqarpaa, ilinnit misigissutsimigut tapersorsor-neqarluni – qanorluunniit pisoqaraluarpat. Meeqqat qanoq qisuariassasoriviuk?

ATUALEQQAARLUNGA ATUARFIMMUT
PIGAMA EQQARSARPUNGA ... ASSAA, ANGEQ.

– NUKAPPIARAQ 5. KLASSIMI ATUARTOQ

DEN STORE DAG

DIT BARN HAR BRUG FOR DIN FØLELSMÆSSIGE STØTTE!

I har forberedt jer på den første skoledag. I har forberedt det fine tøj og måske kaffemik, og barnet mærker den spændte stemning. Nogle børn reagerer mere på

alt det nye end andre børn. Du kender barnets personlighed og temperament. Dit barn skal opleve, at det har din følelsesmæssige støtte – uanset hvad. Hvordan tror du, dit barn vil reagere?

DA JEG KOM IND PÅ SKOLEN
FØRSTE SKOLEDAG, TÆNKTE JEG
... HOLD DA OP, HER ER STORT.

- DRENG 5. KLASSE

Meeqqanut 5-6-nik ukiulinnut sinaakkutigisat nutaat, inersimasut nutaat meerarpassuillu nutaat merser-nartorujussuurtut misigineqarsinnaapput. Isumaqa-

ANNILAANGAVUNGA, MEEQQAT ALLAT
ILISARISIMAVALLAANNGINNAKKIT.
KISIANNI INGERLAANNAQ NUTAANIK
IKINNGUTITAARPUNGA.

- NUKAPPIARAQ, 1. KLASSIMI ATUARTOQ

ruit meeqqat toqqissisimajunnaarsinnaasoq, qanoq pisoqarnissaanik piareersarsinnaavat. Annermik atuar-fiup ileqqorippagu meeqqat angajoqqaallu piffissami sivikinnerusumik avissaartitaasarnerat.

Pitsaasuuvog meeqqannut takutikkukku, nammineer-sinnaanera tatigalugu kaammattorlugulu. Meeqqat illit ilaginak aggeqquneqarpat, imaluunniit atuaqatitaanilu klassiminnukassappat oqarsinnaavutit: »Tassuugunngu-aq takoqqissaagut. Illit nammineq sapinngilatit«. Tamanna iluaqutaanngippat, immaga tamatumannga

ULLORMI ATUALEQQAARFITSINNI
RIBBITIGUT MAJUARPUNGA,
INOQANGAARMAT ANGAJOQQAAKKA
TAKUSINNAANNGINNAKKIT.
TAMMAASSASORALUGIT ERNUMAVUNGA.

- NUKAPPIARAQ, 1. KLASSIMI ATUARTOQ.

ilinniartitsisoq oqaloqatigisinnaavat. Meeqqap ullormi atualeqqaarfiani pinngitsaaliarnissaa peqqutis-saqanngilaq. Piffissap ingerlanerani qimannissaa ajornannginnerulissaaq – angajoqqaanut meeqqamullu.

Nye rammer, nye voksne og mange nye børn kan føles overvældende for børn på 5-6 år. Hvis du tænker, at dit barn kan blive utrygt, kan du forberede det på, hvad der skal ske. Især hvis skolens traditioner betyder, at børn og forældre adskilles i en kortere periode.

JEG VAR BANGE, FORDI JEG IKKE KENDTE
NOGEN AF DE ANDRE BØRN SÅ GODT. MEN
JEG FIK HURTIGT NYE VENNER.

- DRENG I 1. KLASSE

Det er godt, du viser dit barn, at du har tillid til, at det kan selv, og at du opmuntrer det. Bliver dit barn kaldt op eller skal gå med sin klasse uden dig, kan du sige: »Vi ses om lidt igen. Du kan godt selv«. Hjælper det ikke, kan du måske snakke med læreren om det. Der er ingen grund til at presse barnet første skoledag. Det bliver lettere at sige farvel med tiden – både for forældre og børn.

PÅ FØRSTE SKOLEDAG KRAVLEDE JEG OP
I EN RIBBE, DA JEG IKKE KUNNE SE MINE
FORÆLDRE FOR BARE MENNESKER. JEG VAR
BANGE FOR IKKE AT FINDE DEM IGEN.

- DRENG 1. KLASSE

ATUALEQQAMMINEQ

Meeqqavit atualerneraniit piffissaq siulleg angerlarsi-maffissinni ulapiffiussaqaq. Misigisat nutaarpassuit nukissaqarfigisariaqarput, taamaammat qularnanngilaq meeraq qasoqqasassasoq, aamma eqqissisimaarne-rusarnissani sinilluarnissanilu pisariaqartissagaa. Meeqqat ilaannut iluaqutaasinnaavoq piffissami sivilu-jaami sunngiffimmi sammisartagai, allanillu pinnguaq-teqartarneri ikilisinneqarpata. Pitsaassaaq meeqqavit qanoqinnera maluginiarluartarukku, ilinniartitsisualu oqaloqatigalugu, atuaqqaalernermini tapersorsorneqar-nissani pisariaqartippagu.

5-6-nik ukioqartilluni pingaartorujussuuvoq, ataatsi-mooqatigiinnut peqataanissaq. Pinnguaqateqarlunilu

SULEQATIGIISSITALIORNIKUUVUGUT
QAAMMATIP AALLARTINNERANI
TALLIMANGORNERMI SIULLERMI
KLASSIMI ULLAACKORSIOQATIGIINNERNIK
AAQQISSUUSSISARTUSSAMIK. UAGUT
ANGAJOQQAAT AKORNATSINNI
NUANNISAQATIGIINNERPUT MEEQQAT
MISIGISINNAVAAT. ISUMAQARPUNGALLU
TAMANNA TUNILUUTTARTOQ.

- ANGAJOQQAQ

DEN FØRSTE TID I SKOLEN

I den første tid er dit barns hjerne på overarbejde.

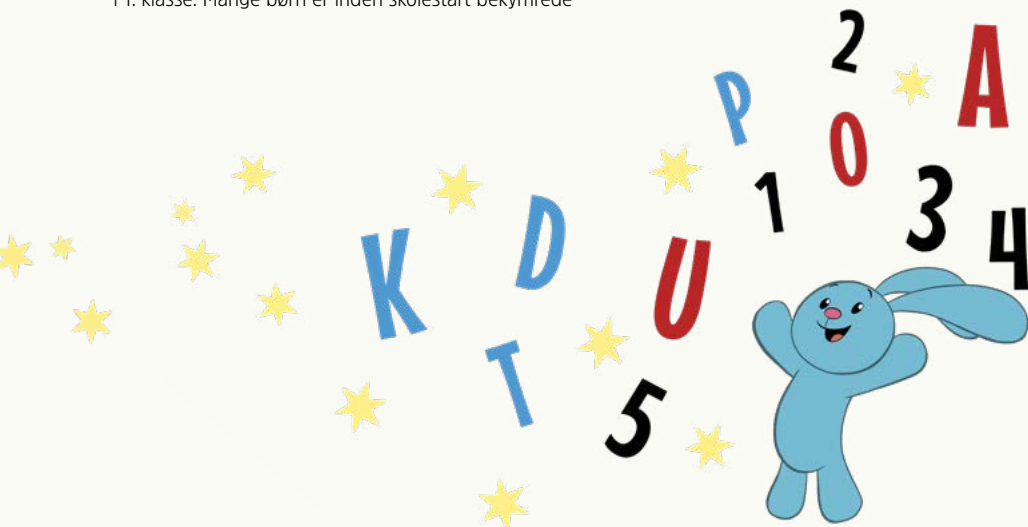
Det skal bruge energi på alle de nye indtryk, så det vil sikkert være trættende og have brug for mere ro og søvn. For nogle børn kan det være en god idé, at der i et stykke tid bliver skruet ned for fritidsaktiviteter og legeaftaler. Det er godt, du er opmærksom på, hvordan dit barn har det, så du kan reagere og snakke med læreren, hvis det har brug for støtte i den første tid i skolen.

Når man er 5-6 år, betyder det meget at være del af et fællesskab. At have nogen at lege med og snakke med. Dit barn vil uden tvivl finde nye legekammerater i 1. klasse. Mange børn er inden skolestart bekymrede

VI HAR OPRETTET EN GRUPPE, HVOR VI ARRANGERER MORGENMAD I KLASSEN DEN FØRSTE FREDAG I MÅNEDEN. BØRNENE KAN MÆRKE DEN GODE STEMNING MELLEM OS FORÆLDRE. JEG TROR DET SMITTER AF.

- EN FORÆLDER.

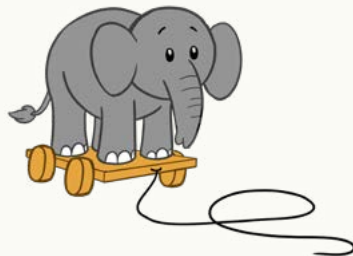
oqaloqateqartarnissaq. Qularnanngilaq meeqqat 1. klassimi nutaanik pinnguaqatinnaaqalissasoq. Meerarpassuit atualinnginnerminni ernumatigisarpaat, nutaanik ikinngutitaassanerlutik. Immaqa illit nammineq misiginikuuat, ilisarisisaqaqarfiginngisamut pilluni qanoq toqqissisimananngitsigisarnersoq?

KLASSIMI ATAATSIMOOQATIGIINNERMUT ATAATSI-MOORULLUGU AKISUSSAAFFEQARNEQ

Meeqqat angajoqqaavi klassimi ataatsimooqatigiinnermut annertuumik sunniuteqartarput. Meeqqap eqqaani meeqqat, angajoqqaat inersimasullu allat assigiinngitsorpassuit naapittassavatit. Inuiaqatigiit mikinerusut akornanni najugaqaruit imaassinnaavoq amerlane-rit nalunngereeritit. Meeqqanut tunissutaasarpog annertoog, angajoqqaat ataatsimooqatigiilluarnermik pilersitsinnaagaangata, assersuutigalugu angajoqqaat ataatsimiinnerini, aamma aaqjissuussinerni allani nakkarsaasarnarit, innartarfissat, mobiilnik atuisarnarit

pillugit eqqartueqatigiissinnaavusi. Inuttut attaveqaatit qulequttallu ataatsimoorussasi allat pillugit oqalliseqartarsinnaavusi.

Angajoqqaat akornanni assigiinngitsuunersi, meeqqanut tamanut illillu meeqqannut annertuumik iluaqutaasinnaavoq. Meeqqap ilinniartarpaa ilaqa-reeqartoq assigiinngitsorpassuarnik, tamarmillu naligiittut. Aamma ilinniassavaa, kikkut tamarmik inissaqartariaqartut, tamattalu ataatsimooqatigiiffimmut, inunnullu tassunga pegataasunut akisussaafeqartugut. Pingaartuuvoq angajoqqaat meeqqallu allat pillugit kusanartumik oqaluttarnissat.

for, om de får nye venner. Måske har du selv prøvet, hvor utrygt det kan være et sted, hvor du ikke kender nogen?

FÆLLES ANSVAR FOR FÆLLESSKABET I KLASSEN

Børnenes forældre har stor indflydelse på fællesskabet i klassen. Du vil møde mange forskellige børn og forældre og andre voksne omkring barnet. Bor du i et lille samfund, kan det være, at du allerede kender de fleste på forhånd. Det er en stor gave for børnene, hvis I forældre skaber et stærkt fællesskab fx under forældremøder og andre arrangementer, hvor I kan drøfte mobning, sengetider, brug af mobiler, sociale medier og andre fælles emner.

At I er forskellige i forældregruppen, kan blive en stor styrke for alle børnene og for dit barn. Det lærer at der findes mange forskellige familier, og at alle er lige meget værd. Det lærer også, at der skal være plads til alle, og at vi har et ansvar for fællesskabet og de personer, der er i det. Det er vigtigt, at du taler pænt om de andre forældre og børn.

Atuarfik, ilaqutariinni ileqqunut, iliuuserisartak-
kanullu amerlaqisunut attuumassuteqarpoq.
Kisianni meeqqavit pisussat nutaarpassuit qanoq
misigissavai? Meeqqat assigiinngittaaqat. Ilaasa
atualernissartik, atuartalernissartik allattalernissartil-
lu qilanaarisaqaat. Allat atuarfup suunera takor-
looruminaatsittarpaat. Ilaasa immaqa aliasuuti-
gaat, meeqqerivimmi ikinngutitik, ulluinnaarlaru
toqqissimanartitartik qimattussanngoramikku.
Angajoqqaanut atuagaaqqiami atuarsinnaavatit,
meeqqavit atualernissaa pillugu oqaloqatiginis-
saanut siunnersuutit. Immaqa aamma illit nammineq
atuartuunerit eqqarsaatigilersinnaavat. Atuagaaqqa-
mi atuarsinnaavat qanoq iliorlutit
meeqqat ikorfartorsinnaanerlugu,
aamma pinnguaatinut sungi-
usaatinullu, maannangaaq ilissinni
misilerarsinnaasassinnut siunnersuutit atuarsinnaavatit.

Skolestarten er forbundet med mange traditioner og
gøremål i familien. Men hvordan oplever dit barn alt
det nye, der skal til at ske? Børn er meget forskellige.
Nogle glæder sig til at starte i skole og til at lære at
læse og skrive. Andre har svært ved at forstille sig,
hvad en skole er. Nogle er måske kede af at skulle
forlade kammeraterne og den trygge hverdag i bør-
nehaven. I forældrehæftet får du tips til, hvordan du
kan tale med dit barn om at skulle begynde i skole.
Måske kommer du også undervejs til at tænke over
din egen skolegang. I hæftet kan du læse om, hvor-
dan du kan støtte dit barn, og du får idéer til lege og
øvelser, I allerede nu kan prøve derhjemme.

9 788797 223215

FORLAGET SUND SANS